



Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Mgr. Zdena Luhová

Ako na vybrané slová?

Vydavateľ:	Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ:	Mgr. Zdena Luhová
Kontakt na autora UZ:	ZŠ s MŠ, Školská 8, 059 18 Spišské Bystré zdena.luhova@post.sk
Názov:	Ako na vybrané slová?
Rok vytvorenia:	2014
Oponentský posudok vypracoval:	Mgr. Daniela Vyšňová
ISBN	978-80-565-0836-7

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

1. Anička a jej kobyľka - osvojenie a upevňovanie vybraných slov po „b“
2. Pyšná princezná - osvojenie a upevňovanie vybraných slov po „p“
3. Kocúr Riško a myšky - osvojenie a upevňovanie vybraných slov po „m“
4. Kováč Vilko a víla - osvojenie a upevňovanie vybraných slov po „v“
5. Petko a jeho strýko - osvojenie a upevňovanie vybraných slov po „r“
6. Silvinka, Simon a sýkorka - osvojenie a upevňovanie vybraných slov po „s“
7. Pohráme sa s vybranými slovami po „z“

1. Zopakuj si vybrané slová po B. (Vybrané slová sú vo forme príbehu, aby sa ti lepšie pamätali):

by, aby, bystrý, obyvateľ, býval v Bytči a Bystrici, v príbytku s nábytkom, bydlisko, má byť, obyčajné, nie zbytočné, bez bylky a byliny, dobytok, kobyľa, býk by neprežili

2. Najskôr doplň vhodné vybrané slovo po B. V zátvorke je pomôcka. Potom si pozorne prečítaj celý príbeh:

Na kraji  stála jedna (ničím zaujímavá) o..... , kde (žili) b.....
 dedko a babka. Za malou  tiekol (svižný, rezký) b.....  a všade
naokolo rástli farebné  a (liečivé rastlinky) b.....  bola (žena zbierajúca
liečivé rastliny) b..... a  sa staral o (statok) d..... Každý deň  pustil
(samec hovädzieho dobytku) b..... na pašu a  (samica koňa) k.....
 mala zasa takú (zvyk) o....., že každý deň chodila predávať bylinky do neďalekej
dedinky (od slova bystrý) B..... Chodila na trh preto, a..... zarobila .
Keby mali veľa peňazí, mohli b..... si kúpiť (obydlie) b..... v (mesto)
B..... Vnučka  Anička z (mesto) Banskej B..... prišla k  na
prázdniny. Rada sa na (samica koňa) k..... prehánala po rozkvitnutej . Jedného
dňa, keď  išla na trh a  pásol býka,  vysadla na kobyľku a išla ju napojiť k (potok)
b..... Keď prichádzali k , ozval sa výstrel poľovníka. Kobyľka sa splašila
a  spadla do . Vystrašený  to uvidel. Akoby omladol, rýchlo utekal k , ktorá si
pri páde poranila . Keď  prišla z dedinky Bystré, uvarila  (liečivé rastlinky)
b..... odvar a prikladala jej ho na boľavú . Na druhý deň bolo po bolesti. Aby si
kobyľka nemyslela, že sa na ňu  hnevá, priniesla jej  a kocku cukru. ,  a  si po
tejto skúsenosti želali iba jedno – chceli byť všetci zdraví.

3. Podčiarkni otázku rovnakou farbou, akej je obdĺžnik so správnou odpoveďou:

- Kto býval v chalúpke?
- Čo chodila predávať babka na trh?
- Odkiaľ bola Anička?
- Čo robieval dedko každý deň?
- Do akej dedinky chodila babka na trh?
- Kam išla Anička napojiť kobyľku?

Bystré

dedko a babka

česal kobyľku

k bystrinke

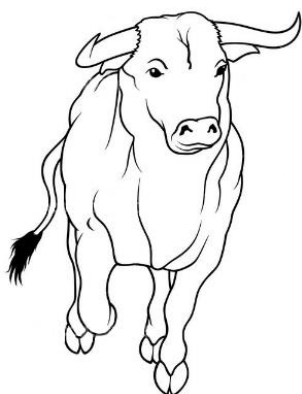
z Banskej Bystrice

bylinky

4. Miesto bodiek doplň správne: **i/í, y/ý**:

- | | |
|------------------------------|------------------------------------|
| a.) ob...čajná chalúpka | e.) ded...nka B...stré |
| b.) b...str... potôč...k | f.) b...t v Banskej B...str...c... |
| c.) lieč...vé b...l...nk.... | g.) bab...čka |
| d.) b...k a kob...la | h.) dob...tok |

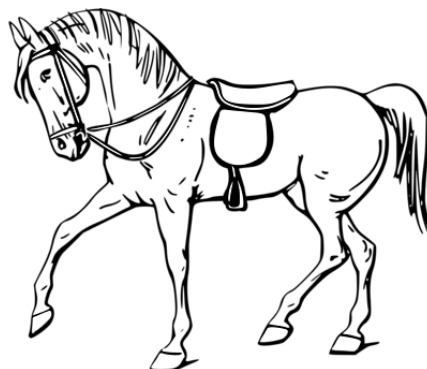
5. Doplň **i/í, y/ý** a vyfarbi len tie obrázky, ktorých názov je vo vybraných slovách po **B**:



b...k



bab...čka



kob...la

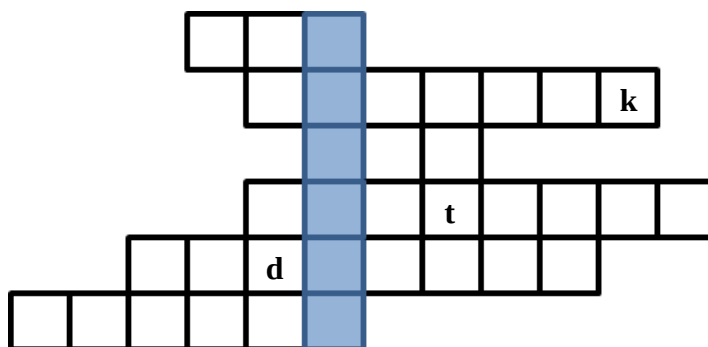
6. Zahraj sa na pani učiteľku a oprav **i/í, y/ý**, ktoré sú nesprávne:

V Považskej Bistryci a Bitči býva každý rok jarmok. V bistrýnke plávali veľké ryby.

Anyčka býva v dome a Janko v bite. Bík sa pásol s ostatným dobitkom. Kobile chutila biľ z bilyny. Zbitočne som písal do šlabykára s običajnými farbyčkami. Kebi som sa v škole učil, bol bi som múdry. Myško je veľmi šykovný a bistrý.

7. Doplňovačka:

- samec kravy
- statok
- obydlie
- potok
- miesto kde bývam
- rastlina



8. Zlož slová a vymysli príbeh, v ktorom ich použiješ:

čaj o ný by

bič ba ka

lin ko by vý

tok by prí

né toč zby

va o teľ by

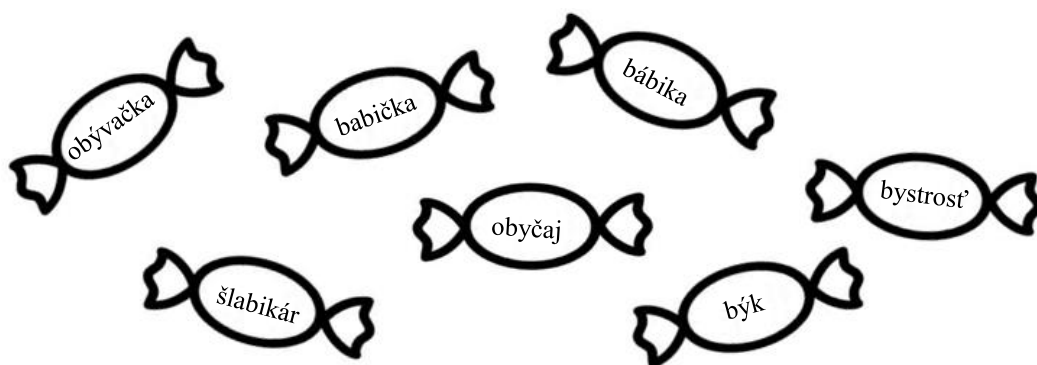
ri Byst ca

9. Dopln správne slová do vety. Slovo zo zátvorky, ktoré si doplnil, prečiarkni:

(by, byť, dobýjať, bije, byť, bydllo, byť, vybíjanej, byť, bidlo, biť, rozbil, bitkár, nebijú, bičom, nabili, bývam, odbili, dobit', dobýjali.)

Dnes môžeš doma, nemusíš v škole. Janko je veľký....., sa so spolužiakmi. Hodiny polnoc. Nemôžeš kobyľu s Keď budem veľký, chcel som futbalistom. Pohár sa na malé kúsky. Miesto kde je moje Tyč v kuríne sa tiež volá Rytieri mestá a hrady. Dnes môžeme nerastné suroviny a uhlie. Nemôžeš svojho spolužiaka, rozumní ľudia sa predsa Súperi nás vo Musia to dobrí športovci.

10. Cukríky, v ktorých je vybrané slovo po B, vyfarbi červenou farbičkou. Ostatné cukríky vyfarbi ľubovoľne:



11. Zopakuj si vybrané slová po **P**. (Vybrané slová sú vo forme príbehu, aby sa ti lepšie pamätali):

pyšný, pytiak, pykal a pýtal sa, na **pýr, pysk** a **kopyto, prepych, dopyt**

12. Na úvod ešte niekoľko rád:

pýcha: (ľudská vlastnosť): **pyšný** človek – namyslený, rozprávka **Pyšná** princezná, jej **pýcha** bola veľká

pichá: (niečo ostré): osa **pichá**, ihla a tnie sú **pichľavé, pichľavé** slová, **pichajú** pri srdci

pysk: (papuľa): veľké zvieratá majú veľký **pysk** – papuľu, menšie zvieratká majú menší **pyštek**, aj džbán má **pyštek**, ktorý nám uľahčí nalievanie

pisk: (zvuk): z **pišťalky** za ozval **pisk, píska** lokomotíva, **píska** železničný výpravca, **píska** športový fanúšik, **píska** rozhodca



13. Pozorne si prečítaj celý príbeh o pyšnej princeznej:

Ďaleko za poľami sa rozprestieralo veľké prepychové kráľovstvo. V kráľovských záhradách nerástol žiaden pýr, len krásne . Žili tu kráľ Michal s princeznou Jasminou a kráľovnou - Jasmininou macochou. bola pyšná ako . Pýriť sa veru nevedela. bol už starý a chorý. Rozhodol sa odovzdať svoj trón . Najskôr si však musela nájsť dobrého ženicha. Dopyt po bol veľký. Žiadny z pytačov pre ňu však nebol dost dobrý. S každým odmietnutým pytačom rástla i pýcha. hnevalo ako si jeho dcéra vyberá ženicha. Rozhodol sa zísť do , popýtať radu od lesných víl. Vysadol na obľúbeného s bielym pyskom a vydal sa na cestu. Prázdny sa ozýval len dupot kopýt, keď zrazu uvidel pytiaka. No ako sa ukázalo, nebol to pytiak. Bol to princ, ktorý ulovil v neďalekom potôčiku. Šiel na pytačky do kráľovstva a zablúdil. mu vyrozprával príbeh o svojej dcére. V tom sa ozval piskľavý hlások jednej z víl. Poradila im, ako zbaviť jej pýchy. Musí vypiť zázračný elixír, ktorý ju vylieči z prekliatia. To spôsobila princeznina . Závídela jej krásu. Otrávila , na ktorej sa pichla, a preto sa stala pyšnou. s dostali od a spoločne sa vydali na cestu späť do kráľovstva. sa napila zo zázračného a stala sa z nej milá, skromná . Zlý trest neminul. Za svoje činy pykala v chudobe a samote. Za pár dní princeznej vystrojil svadbu so zatúlaným princom.



14. Vyfarbi ▲, ●, ■, ♥ pri správnej odpovedi:

- Kto žil v prepychovom kráľovstve za poľami?

Pat a Mat ▲ kráľ, macocha a princezná Jolana ▲ kráľ, víla a princezná Jasmína ▲
kráľ, macocha a princezná Jasmína ▲ macocha, princ a princezná Jasmína ▲

- Prečo sa kráľ rozhodol odovzdať svoj trón pyšnej princeznej Jasmíne?

nechcelo sa mu vládnuť ○ cestoval na dovolenku ○ bol starý a chorý ○
chcel ísť na dôchodok ○ zlomil si nohu ○

- Prečo bola princezná Jasmína pyšná ako páv?

mala veľa pytačov □ pichla sa na otrávenej ihle □ bola veľmi krásna □
bola jedináčik □ mala veľký majetok □

- Koho uvidel kráľ v lese?

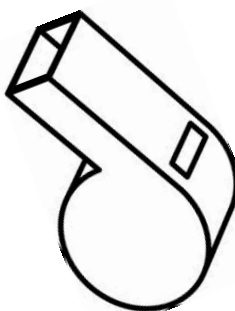
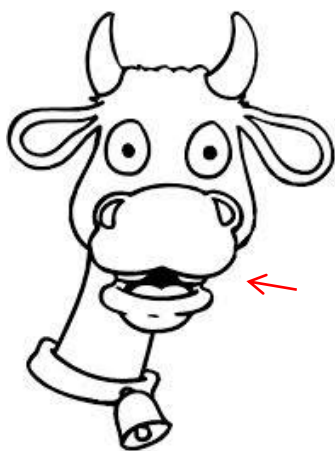
rybu ♥ pytliaka ♥ macochu ♥ princa ♥

15. Miesto bodiek doplň správne **i/í, y/ý**:

- | | |
|--------------------------------------|--|
| a.) p...šná pr...ncezná tvrdo sp... | e.) zap...ren... p...tač p...tal ruku pr...nceznej |
| b.) p...r je poľná b...l...na | f.) z p...šťalk... sa ozval p...skľav... p...sk |
| c.) včela p...chla p...tliaka | g.) v prep...chu si trest neodp...káš |
| d.) kôň má veľk... p...sk i kop...to | h.) dop...t po lacnom b...te je veľk... |

16. Doplň **i/í, y/ý**, dopíš správne slovo pod obrázok a vyfarbi len tie obrázky, ktorých názov je vo vybraných slovách po **P**:

kop...to / p...sk / p...r / p...šťalka

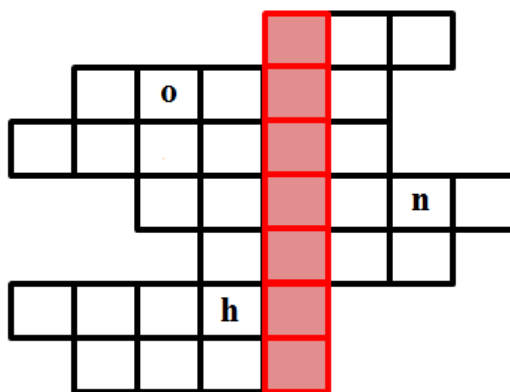


17. Zahraj sa na pani učiteľku a oprav **i/í, **y/ý**, ktoré sú nesprávne:**

Dnes pýšeme pýsomnú prácu zo slovenského jazyka. Spravil som chibu a nemám so sebou pyjak. Evka opysuje od spolužiačky. Zapíryla sa od hanby. Trápylo ju svedomie, a tak začala pýsať prácu samostatne. Bola na seba pišná. Janko sa Evky pítal na výsledok. Budeš piť vodu, lebo deti nesmú pyť pyvo. Zvieratá prežúvajú piskom. Ľudia majú ústa. Chlapci običajne vedia pýskať na prstoch. Starká má v záhrade pír. Strýko je obuvník. Má aj obuvnícke kopito. Po jeho výrobkoch je veľký dopit. Idú výborne na odbit. Pitliacy budú za svoje činy tvrdo pikat'. Nebudú mať prepichové príbitky.

18. Dopĺňovačka:

- poľná rastlina
- veľký záujem o niečo (tovar)
- kôň ho má na nohe
- drobné kúsky dreva
- z píšťalky sa ozve
- zlá ľudská vlastnosť
- papuľa zvierat'a



19. Zlož slová a vymysli príbeh, v ktorom ich použiješ:

cha pý	pyt do	va spi tel' so	pych pre

sať pí	li ka py	ľa pich vé

20. Zopakuj si vybrané slová po M. (Vybrané slová sú vo forme príbehu, aby sa ti lepšie pamätali):

my, sa **mýlime**, keď si **myslíme**, že sa **myši**, **šmýkajú** a **umývajú**, **mydlom**, do **Myjavy**, sa **prešmyknem**, cez **mys**, bez **mýta**, **hmyz**, sa pri **žmýkaní**, **hmýri** a **myká**

21. Na úvod ešte niekoľko rád:

my: (všetci): **my** sme z Myjavy, **my** sa všetci učíme vybrané slová, **my** to zvládneme

mi: (mne): podaj **mi** pero, rozumieš **mi**?, to **mi** ani nehovor!, už **mi** to je jasné

mýlka: (chyba, omyl): každý **omyl**, **mýlka** sa dá napraviť, každý z nás je **omylný**



Milka: (meno, názov): moja spolužiačka sa volá **Milka**, čokoláda **Milka** je chutná

mykať: (prudko šklbnúť): tak ma **myklo**, až som spadol zo stoličky, vyľakala som sa tak veľmi, že som zostala v **pomykove**

mihaf: (kmitať): privri oči a cez **mihalnice** uvidíš, ako sa ti **mihajú mihotavé** svetielka

22. Doplň vhodné vybrané slovo po M. V zátvorke je pomôcka:

- V mravenisku sa (*rýchlo sem a tam pohybovali, hemžili*) h..... mravce.
- Naša práčka bielizeň oprala a potom ju (*stláčaním, krútením, zbavovala tekutiny*) ž....., kým nebola suchá.
- Danko ma nepočúvla, len (*šklbla*) m..... plecami a kráčala ďalej.
- Tiež muchy a mravce patria do triedy živočíchov s názvom h.....
- (*ostrý výbežok pevniny do mora alebo oceánu*) M..... býva zvyčajne z troch strán obklopený vodou.
- Kamionisti budú platiť vysoké (*poplatok za použitie cesty, diaľnice*) m.....
- Pred jedlom si musíme (*odstrániť nečistoty vodou*) u..... ruky s (*prostriedkom na odstránenie nečistoty*) m....., aby boli čisté.
- Janka (mne) m..... pomohla s domácou úlohou. Keď odišla domov, tak (*viacerí/všetci*) m..... so sestrou sme išli spať.
- Aj tak si o tom (*mienim*) m....., že je to (*hlúposť*) n.....
- Moja mama sa bojí malej bielej (*hlodavec*) m..... . Dala som jej meno (*Michaela zdrobnene*) M.....
- Moja sestra sa rada spúšťa na detskej (*kĺzačke*) š.....
- Lenka sa tak zahanbila, že zostala v (*rozpakoch, trápnej situácii*) p.....



23. Pozorne si prečítaj celý príbeh o kocúrovi Riškovi a myškách Milke a Miške:

V priemyselnom meste Myjava žila  babka Agátka. Bývala v malom  so svojim  kocúrom Riškom. Netušili však, že v komôrke majú ďalších spolubývajúcich. Myšku Mišku a jej sestru Milku. V komôrke mali samé dobroty. Čoho sa však myšky báli, bol . Ráno  išla do obchodu.  nasypala mačacie granule a nakrájala plátky . Milku až myklo, keď zacítila jeho vôňu. Rýchlo sa prešmykla cez škáru vo  a pricupkala k Riškovým miskám. Zostala v pomykove, lebo vo  sa objavil zamyslený . Premýšľal, čo mu  dnes prichystala k raňajkám. Ponáhlal sa, aby mu na ne nešiel hmyz. Najviac mu vadili . Zrazu zbadal malú myš s jeho . Rozbehol sa k nej. Milka si v panike zmýlila škáru vo . Myslela si, že je v komôrke. Keď sa však rozhládla, uvidela umývadlo, mydlo, práčku aj vaňu. Miesto komôrky sa ocitla v kúpeľni. Bol tam veľký hluk, lebo  žmýkala bielizeň. Videla len Riškove , ako sa hmýria pod . Riško sľúbil Milke, že ak mu zaplatí mýto, pustí ju von. Ako mýto od nej pýtal svoj . V tom  uvidel pri svojej miske myšku Mišku. Pomyslel si, že sa zmýlil a myš v kúpeľni nie je. Keď utekal k Miške, Milka sa prešmykla z kúpeľne do komôrky. Za ňou vbehla i Miška so všetkým . „My sme dve, ty lakomý kocúr!“ pišťali myšky na Riška. „Vráťte mi môj !“ mňaukal zase  na myšky. Zrazu všetci začuli odomykanie  . Prišla . Keď zistila čo sa stalo, všetkým nadelila  rovnakým dielom. Časom sa stali z , Mišky a Milky dobrí kamaráti.

24. Podčiarkni správnu odpoveď a oprav **i/í, y/ý**, ktoré sú nesprávne:

- Aké mesto je Myjava?

premislené

priemiselné

vymyslené

kreslené

- Ako sa volali sestry myšky?

Majka a Miška

Mylka a Baška

Janka a Danko

Myška a Mylka

- V čom mal kocúr Riško raňajky?

v myske

v myške

v hrnci

na tanieri

- Ktorá myška utiekla omylom do kúpeľne?

Majka

Miška

Mylka

Baška

- Čo si kocúr Riško pýtal od myšky v kúpeľni?

midlo

míto

umývadlo

misku

- Čo začuli myšky a kocúr odo dverí?

zamikanie

mykanie

odomykanie

mihanie

25. Miesto bodiek doplň správne **i/í, y/ý**:

- | | |
|--|---------------------------------|
| a.) M...chalovce i M...java sú mestá | f.) m... máme kamarátku M...lku |
| b.) hm...z sa m...ká a hm...r... na chodn...ku | g.) um...l som sa m...dlom |
| c.) m...š... sa z m...sk... nekfm...a | h.) auto dostalo sm...k |
| d.) bola to m...lná m...šl...enka | i.) pož...čaj m... pero |
| e.) det... sa šm...kajú na šm...kačke | j.) poľovník je m...slivec |

26. Doplň **i/í, y/ý** a vyfarbi len tie obrázky, ktorých názov je vo vybraných slovách po **M**:



m...dlo



m...ši



m...ska

27. Zlož slová a vymysli príbeh, v ktorom ich použiješ:

ka nie my

my nez sel

ja My va

kač šmý ka

va u nie mý

lo myd

hmý nie re

28. Zopakuj si vybrané slová po V. (Vybrané slová sú vo forme príbehu, aby sa ti lepšie pamätali):

vysoký, výr, mal zvyk, že chodil do vyhne, za vydrou, kde naháňal vyžlu, ktorá výskala a zavýjala, Vy, vy-, vý-

29. Na úvod ešte niekoľko rád:

vyt': (vydávať zvuk): vlk vyje na mesiac, psík zavýjal od bolesti

viť': (spletať, zaväzovať): dievčatá víjú vence, navíjačka slúži na navíjanie pradien

výr: (druh sovy): v lese som videl výra skalného, výr skalný je najväčším druhom sovy na svete

vír: (točivý pohyb vody, alebo vzduchu): poznáme vzdušné víry i vír v rieke, včera sme krúžili vo víre tanca, sledujem neprestajný vír udalostí, žijem vo víre veľkomesta



30. Pozorne si prečítaj celý príbeh o kováčovi Vilkovi a krásnej víle :

Vo Vysokých Tatrách žil kováč Vilko. Každý deň pracoval vo svojej vyhni pri . Vyrábala pre konské kopytá. Po práci zvykol chodiť do so svojim psom, vyžlou Ďapkou. Na týchto výletoch vždy objavili výnimočné zvieratá. Z vysokých ich pozoroval výr skalný. Z jazera sa vynárala malá vydra. Za svitu zvyčajne počuli vyt' . Cez víkend sa vybrali na . Vilko tam raz videl krásnu vílu. Víla z lúčnych kvetov. Keď sa blížili k , zdvihla sa veľká víchrica. V jej zavýjaní začuli piskľavé výskanie víly. Chcela sa napiť z jazierka a ocitla sa vo vodnom víre. Vilko vílu vytiahol z víru. „Vy ste ma zachránili!“ vykrikla krásna víla. Vilko sa cítil ako víťaz. Všetci boli vytešení, že víchrica utíchla. Aj vyžla Ďapka radostne vyskakovala. Nezvyčajný vír udalostí spojil vílu a Vilka, ktorí vykročili na spoločnú životom. Otec krásnej víly im vystrojil veľkú a všetci sa výborne bavili.

31. Odpovedz na otázku celou vetou. Pomôcka: (výr, vír, vyhňa, vydra, vyžla)

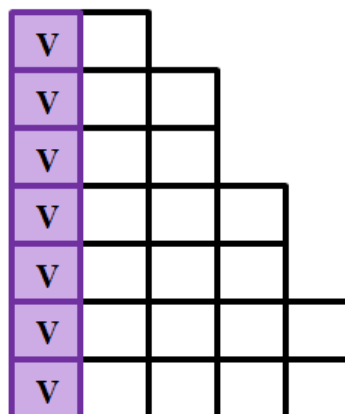
- | | |
|--|-----------|
| a.) Kde pracoval kováč Vilko? | a.) |
| b.) Aký druh psa je Ďapka? | b.) |
| c.) Čo sledovalo Vilka a Ďapku zo stromov? | c.) |
| d.) Čo bolo v jazere? | d.) |
| e.) Z čoho Vilko vytiahol vílu? | e.) |

32. Nahrad' predpony v slovách predponou vy-, vý-:

- | | |
|---------------------|---------------------|
| a.) zmeniť | h.) nalepiť |
| b.) odmerať | i.) splniť |
| c.) zaniest' | j.) rozdeliť |
| d.) predkrm | k.) podložiť |
| e.) doplniť | l.) obkročiť |
| f.) privesiť | m.) včleniť |
| g.) zostrojiť | n.) preskočiť |

33. Doplnovačka:

- ak vykáme, oslovujeme
- spletať, zaväzovať
- vydávať prenikavý zvuk
- rozprávková bytosť
- veľký dom
- vodné zviera s cennou kožušinou
- druh rasy poľovného psa



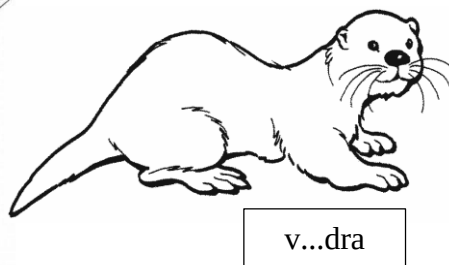
34. Zlož slová a vymysli príbeh, v ktorom ich použiješ:

ca ri vích	ja za nie vý	so ký vy	ný vod vír
ne čaj zvy	la vi	bil ro vy	

35. Miesto bodiek doplň správne *i/í, y/ý*:

- | | |
|--|--|
| a.) zv...ren... prach sa všade v...r...l | f.) v...m...slel som v...let na V...horlat |
| b.) v...ťah ma v...v...ezol na poschodie | g.) na nose sa mi v...sk...tla v...rážka |
| c.) zv...š...l... mi v...borné v...šne | h.) rezance v...sel... na v...dličke |
| d.) vo chv...l... sa tu zjav...la Ev...čka | i.) zv...knem chodiť na v...diek |
| e.) mal v...strašen... v...raz | j.) po v...chádzke som sa unav...l |

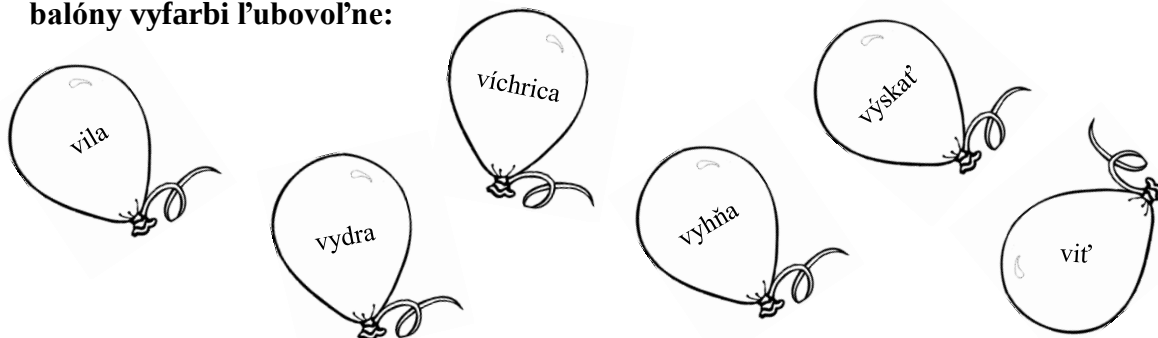
36. Doplň *i/í, y/ý* a vyfarbi len tie obrázky, ktorých názov je vo vybraných slovách po **V:**



37. Zahraj sa na pani učiteľku a oprav *i/í, y/ý*, ktoré sú nesprávne:

Mamička zavyla dieťa do perinky. Vierka vila veniec z púpav. Naša sučka vila celú noc na mesiac. Neďaleko nášho domu virástla prepychová vyla. Zvikla som si vykať starším ľuďom. Rodičia ma vichovali slušne. Na školskom výlete sme vydeli vidru. Vladko je najvišším žiakom. Vyzval ma na súboj a ja som zvýtazil. Vír skalný má výborný zrak. Vodný výr spôsobuje výrenie vody. Vihodil som loptu veľmi visoko.

38. Balóny, v ktorých je vybrané slovo po **V, vyfarbi červenou farbičkou. Ostatné balóny vyfarbi ľubovoľne:**



39. Zopakuj si vybrané slová po **R**. (Vybrané slová sú vo forme príbehu, aby sa ti lepšie pamätali):

ryba, **korytnačka**, **rýchly**, **rys**, chceli **ryčať**, **rýľom**, **ryť**, **rýpať**, **hrýzt'**, **trýzniť** a do **koryta**, **skryť**, **ryšavého**, **strýca**, **rytieria**, **ryža**, **bryndza**, **rýdze** chute, **Korytnica**, **Torysa**, **rým**, **rytmus**, **ryha**, **kryha**, **kryštál**, **trysk**, **úryvok**

40. Na úvod ešte niekoľko rád:

kryštál: (drahokam, pevné teleso): **kryštálový** cukor, **kryštáliky** soli, **kryštály** ľadu
krištál': (bezfarebné sklo): niečo čisté, alebo krehké ako **krištál'**, **krištál'ovo** čistá voda
ryčať: (hlasný krik, plač): dobytok **ryčí**
rinčať: (kovový zvuk): reťaze **rinčia**, mince **rinčia**, zbrane vo vojne **rinčia**
rým: (zvuková zhoda na konci veršov): slová sa **rýmujú**, v básňach nájdeme **rýmy**
Rím: (hlavné mesto Talianska): sídlo **rímskeho** pápeža, **rímske** čísla, **Rímska** riša
ryža: (obilnina): **ryža** je obľúbenou prílohou k jedlám, **ryžový** nákyp
rizoto: (jedlo z ryže): i keď je **rizoto** pripravené z ryže, píšeme v ňom mäkké i



41. Pozorne si prečítaj celý príbeh o Pet'kovi a jeho strýkovi:

 Pet'kovi sa dnes darilo. V škole dostal dve . Jednu za úryvok z rýmovanej básne a druhú z rysovania. Po škole sa rýchlo ponáhlal domov. Veľmi sa tešil, že pôjde so strýkom na rybačku. Na  bol už prichystaný obed.  Mama dnes pripravila rizoto a bryndzové halušky.  nakŕmil korytnačku a umyl . Prišiel strýko a vydali sa na cestu. Neďaleko rybníka ryčalo stádo . Asi mali prázdne korytá. Počas chytania rýb rozprával strýko svoje príbehy. Jeden bol o statočnom rytierovi a ryšavej . Zaspomínal si aj na rybárčenie so svojim otcom. Najviac rýb ulovili v krištál'ovo čistej rieke Torysa. V rieke Korytnica zase videli loviť rysa. Vraj má zvláštne   mal najradšej príbeh o hľadaní pokladu. Strýko chcel nájsť rýdze  a vzácny kryštál. Vydal sa preto do ľadových krajín. Cestou narazil na  veľryby. Plávali medzi veľkými kryhami.  sú známe tým, že im z chrbtov vytryskuje voda. Jedna z nich mala na  ryhu. Trýznili ju pytliaci. Po rybačke vzal strýko  na záhradu. V zemi sa skrýval malý . Keď dohrýzol večeru i on pomáhal rýľovať záhradu. Rýpal sa v zemi rypáčikom. Strýko zarinčal mincami. Odmenil Pet'ka za rýľovanie.  si pohmkávala rytmus piesne. Prišla zavolať  a strýka na večeru. Pripravila im ryžový nákyp.  bol spokojný, že so strýkom prežil pekný deň.

42. Vypíš z príbehu všetky vybrané i odvodené slová po **R, ktoré nájdeš - (41 slov):**

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30
31 32 33 34 35 36
37 38 39 40 41

43. Vyber si 7 slov z cvičenia 42 a vymysli svoj vlastný príbeh, v ktorom ich použiješ:

44. Podčiarkni správnu odpoveď a oprav **i/í, **y/ý**, ktoré sú nesprávne:**

- **Za čo dostal Pet'ko jednotku?**

za riľovanie

za úryvok z rímovanej básne

za rýchly beh

- **Na čo sa tešil Pet'ko?**

tešil sa na obed

tešil sa na mamu

tešil sa na ribačku

- **Čo mama pripravila na obed?**

rizoto a kapustné halušky

ryzoto a bryndzové halušky

rižu a mäso

- **Čo videl strýko s jeho otcom v rieke Korytnica?**

videli loviť rysa

videli loviť veľrybu

videli loviť ribu

- **Aký poklad hľadal strýko?**

hľadal ľadové krihy

hľadal huby rýdziky

hľadal rýdze zlato krištál'

- **Čo mala jedna z veľrýb na chvoste?**

mala rihu

mala riľ

mala ryžu

- **S čím krtko pomáhal Pet'kovi?**

pomáhal risovať

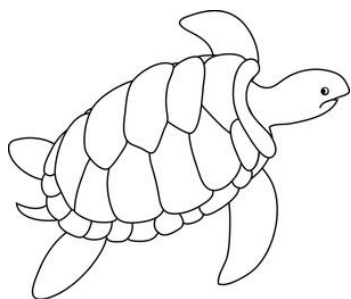
pomáhal rýmovať

pomáhal riľovať

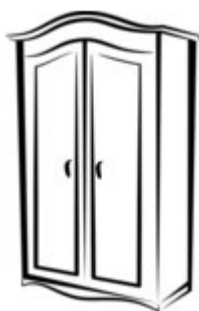
45. Miesto bodiek doplň správne **i/í, y/ý**:

- | | |
|------------------------------------|--------------------------------------|
| a.) R...ško sa skr...l za skr...ňu | h.) nenaspor...l som pr...veľa |
| b.) rozr...tá zem okolo kr...kov | i.) r...bezľov...džús a mandar...nka |
| c.) kr...štál'ovo č...stá voda | j.) riek... Kor...tnica a Tor...sa |
| d.) kor...tnačka nie je pr...tulná | k.) akvár...ová r...b...čka |
| e.) r...s má veľké hr...zák... | l.) kr...štálový cukor |
| f.) more je pokr...té kr...ham... | m.) r...movan... úr...vok básne |
| g.) r...zoto je jedlo z r...že | n.) voda r...chlo v...tr...skla |

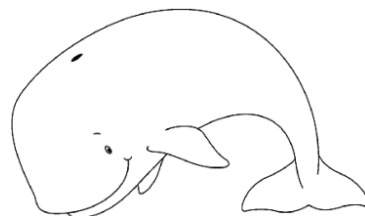
46. Doplň **i/í, y/ý** a vyfarbi len tie obrázky, ktorých názov je vo vybraných slovách po **R**:



kor...tnačka



skr...ňa

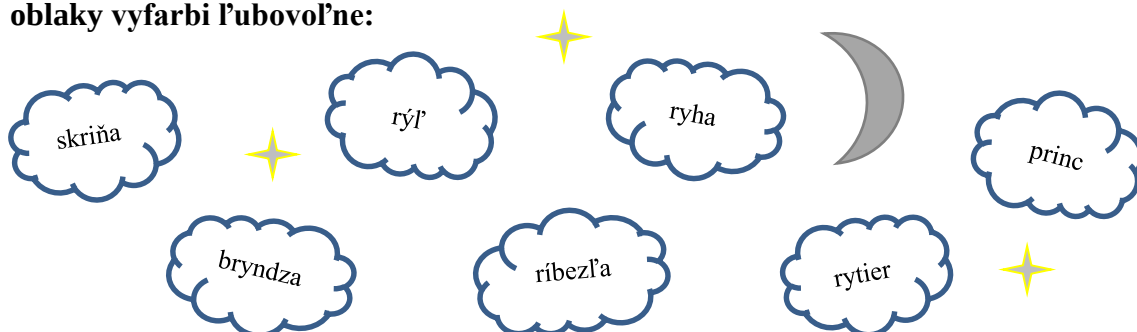


veľr...ba

47. Oprav **i/í, y/ý**, ktoré sú nesprávne:

Boxerysta ryskuje v ringu. Mama uvarila výborný rižový nákyp. Veverička sa priblížila k rebrýku. Rýbezle a ryngkloty mi vôbec nechutia. V nemocnici sa o mňa starala sestrička. Rád chodím na hrýby do prírody. Reťaze hlasno zarinčali. Lucka si ostrýhala vlasy. Príd' rýchlo ku nám. Stríko bola na dovolenke v Rýme.

48. Oblaky, v ktorých je vybrané slovo po **R**, vyfarbi modrou farbičkou. Ostatné oblaky vyfarbi ľubovoľne:



49. Zopakuj si vybrané slová po **S**. (Vybrané slová sú vo forme príbehu, aby sa ti lepšie pamätali):

sýty, syn, sypal, sýkorke a sysľovi, sypký, syr, sychravý, syčať, vysychať

50. Treba si zapamätať:

svčať: (vydávať zvuk pripomínajúci hlásku „s“): had **syčí**, para **syčí**



sipieť: (vydávať zvuk): had **sipí**, para **sipí**, hus môže **sipieť**, ten zvuk sa nazýva **sipot**

51. Pozorne si prečítaj celý príbeh o **Silvinke, Simonkovi a malej sýkorke**:

Silvia a jej brat Simon sú veľmi šikovní. V škole sa usilujú mať čo najlepšie výsledky. Na konci roka si zaslúžili dobré vysvedčenie.  Mama Simonke kúpila za odmenu sivé  a otec synovi  na posilňovanie. Možno z neho raz bude veľký silák. Začali sa prázdniny. Keď vonku zaznie signál, všetky  zo sídliska vybehnú von. Zuzka dnes neprišla. Celé telo sa jej vysypalo červenými škvrnami. Asi dostala osýpky. Na ihrisku pri strome deti našli . Malú sýkorku. Aby z nej nebola sirota, vložili ju späť do . Rozhodli sa o malé  postarať. Na osiku pripevnili . Nasypali doň obilie a sypký syr a na silný drôt uviazali slaninku. Prilietali k nemu vrabce aj sýkorke. Teraz budú  sýte. Počasie zostalo sychravé. Začali sa zbiehať tmavé  a spustil sa dážď. Silvia so Simonom prišli domov celí premočení. Oblečenie zavesili na radiátor. Tam nebude vysychať dlho.  dala variť  na čaj. Keď  začala v  syčať, zaliala ňou bylinky. Potom ich cez sitko scedila. Do čaju pridala i javorový sirup, aby boli Silvinka so Simonkom zdraví. Každý deň sa deti starali o . Tie im boli za pomoc veľmi vďačné. Najmä malá sýkorka, ktorú našli vypadnutú z hniezda a vrátili ju späť k mamičke.

52. Vyfarbi , , ,  pri správnej odpovedi:

- Čo kúpila mama Simonke ako odmenu za vysvedčenie?

činky na posilňovanie ☐

sivé nohavice ☐

modré nohavice ☐

- Prečo dnes Zuzka neprišla von za deťmi?

dostala chrípku ☐

nechcelo sa jej ísť von ☐

dostala osýpky ☐

- Čo našli deti na ihrisku pri strome?

malého sysľa ☐

malú sýkorku ☐

malé vrabčiatko ☐

- Bola malá sýkorka sirota?

Áno ☐

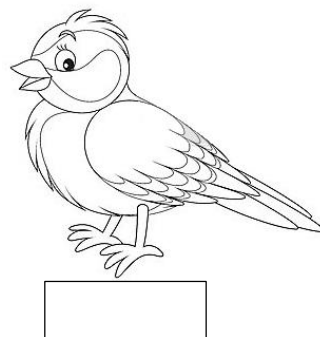
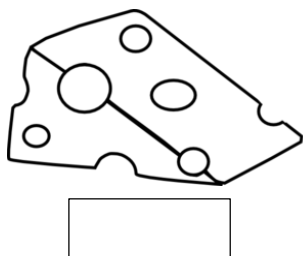
Nie ☐

53. Miesto bodiek doplň správne *i/í, ý/ý*:

- a.) môj s...n sa volá S...mon
b.) mama mi kúpila s...lonky
c.) na os...pk... si dávaj zás...p
d.) múka sa s...pala cez s...tko
e.) had s...čal a hus s...pela
f.) vonku bolo veľm... s...chravo
g.) s...rová p...zza ma zas...t...la
h.) v škole mus...m b...ť us...lovná
i.) v...del som s...korku i s...sľa
j.) z neba padal s...pk... sneh

54. Dopln *i/í, ý/ý*, dopiš správne slovo pod obrázok a vyfarbi len tie obrázky, ktorých názov je vo vybraných slovách po **S:**

s...korka / s...r / s...tko

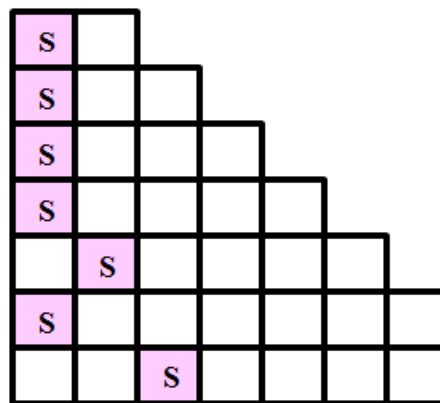


55. Zahraj sa na pani učiteľku a oprav *i/í, ý/ý*, ktoré sú nesprávne:

Otec kúpil sinovy syvého koňa. Dostal meno Syvko. Jeho sivá srst' sa krásne ligoce. V tráve zasyčal had. Zvieratko, ktoré sy na zimu zhromažďuje potravu sa volá sisel'. Má ostré hrizáky a celú zimu prespí. Nevadí mu, že obyčajne nebýva síty. Keď sa na jar prebudí, rýchlo nadobudne stratenú sylu. Je sichravý čas. Sypký sneh pokryl celú krajinu. Síkorky sa od zimy chvejú ako osyky. Deti sa im usylujú pomôcť.

56. Doplnovačka:

- jestvuješ
- mliečny výrobok
- ak som najedený som
- vydávať zvuk (sss)
- červené vyrážky
- vtáčik s bielymi líčkami
- schol (inak)



57. Zlož slová a vymysli príbeh, v ktorom ich použiješ:

po la si	vé ra sych	kor sý ka	ký syp

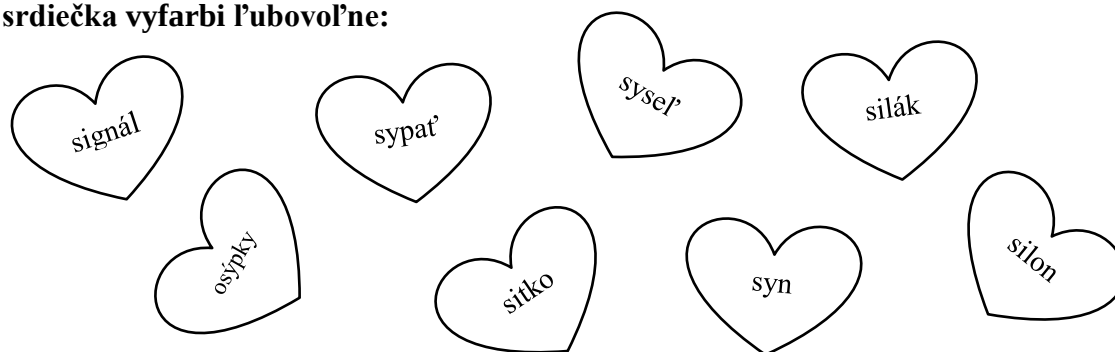
ka o si	vý ro sy	ka Si mon

58. Dopln správne slová do vety. Slovo zo zátvorky, ktoré si doplnil, prečiarkni:

(sirénu, sifón, hasiči, sídlisku, sirupom, sipeli, sirota, signál, silák.)

Minerálka sa inak nazýva Niekomu viac chutí voda zarobená so sa nazýva dieťa, ktoré nemá rodičov. Človeku s veľkou silou sa hovorí Policajné autá majú hlasnú Aj ju používajú. Je to že sa niečo stalo. Husi hlasno Na našom sa poznajú všetky deti.

59. Srdiečka, v ktorých je vybrané slovo po **S**, vyfarbi zelenou farbičkou. Ostatné srdiečka vyfarbi ľubovoľne:



60. Toto sú vybrané slová po **Z**:

jazyk, – **zívať**: (**nazývať**, **prezývať**, **vyzývať**, **vzývať**, **pozývať**, **ozývať**)



61. Zapamätaj si!

Všimni si rozdiely medzi slovami:

nazývať: (niečo alebo niekoho pomenúvať): **nazývať** možno veci pravým menom, táto obec sa **nazýva** Bystré

zívať: (široko otvárať ústa): **zívanie** je prejavom únavy, môžeme **zívať** od nudy, keď sa nám chce spať, aj dom môže **zívať** prázdnotou, v horách pod nami **zíva** hlboká priepasť

62. Vymysli vetu, v ktorej použiješ nasledujúce vybrané slová v ľubovoľnom tvare, napr.: **nazývať** / nazýval / nazývajú atď.

- **nazývať**:

- **prezývať**:

- **vyzývať**:

- **vzývať**:

- **pozývať**:

- **ozývať**:

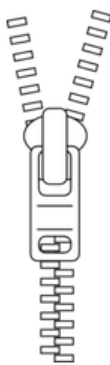
63. Miesto bodiek doplň správne *i/í, ý/ý*:

Slovenč...na je môj mater...nsk... jaz...k. Jaz...k inak naz...vame rečou. V škole sa uč...me aj cudz... jaz...k. Jeden jaz...k máme aj v ústach. T...mto jaz...kom ochutnávame potravu. Naša mač...čka má veľmi maškrtný jaz...ček. Zdenko si nahlas z...vol. Z...va sa mu od únavy. Nevládze ani z...sť z postele. V...zerá to tak, že má z...mn...cu. Spolužiaci mu v...m...sleli prez...vku. Prez...vajú ho Z...vko. Lekár mu kázal v...plaz...ť jaz...k. Choroba mu pokaz...la celé prázdn...n... . Túto z...mu boli mraz...vé dni. Deti sa v...brali na klz...sko. Celý deň sa tam oz...vali radostné hlasy. Keď sa uz...mení vracali domov, zv...kli si v...piť teplý čaj. Všetci už z...stili, že ten ich najlepšie zohreje.

64. Doplň *i/í, ý/ý* a vyfarbi len tie obrázky, ktorých názov je vo vybraných slovách po **Z:**



muz...kant



z...ps



jaz...k

65. Zlož slová a vymysli príbeh, v ktorom ich použiješ:

mriav mo ky zi

jú zý va pre

zi kant mu

zy kom ja

za zí li

va zí li

zý va na jú
